

ابزاری برای «خودارزیابی» مدرسه پیشرو

محمد رضا سلطانی زاده

رئیس گروه متوسطه نظری و پیش دانشگاهی، سازمان آموزش و پرورش استان کرمان

مدرسه پیشرو، به مدرسه ای گفته می شود که با تکیه بر روش های علمی و تکنولوژی نوین و احصا تمامی ظرفیت ها، ضمن برنامه ریزی دقیق، سازماندهی منابع انسانی، مالی و تجهیزاتی موجب ارتقای سطح بهره وری شده و اثربخشی و کارایی فعالیت های آموزش و پرورش را افزایش دهد.

اهداف:

- ۱- بسترسازی برای توجه به اهداف دوره تحصیلی در مدارس و برنامه ریزی و سازماندهی منابع مادی و انسانی و انجام صحیح وظایف مربوطه برای تربیت نسلی دارای برجستگی های اخلاقی، فکری و رفتاری
- ۲- ایجاد تحول خلاقانه و پویا در ابعاد پرورشی، آموزشی و اداری مدارس با تکیه بر رویکردها، الگوها و روش های علمی و تکنولوژی روز
- ۳- فراهم نمودن فرصت برای حضور کارآ و اثربخش مدیر، معلمان و سایر کارکنان و دانش آموزان مدرسه در اجرای برنامه ها و فعالیت های مختلف مدرسه و ارتقا سطح انگیزه و رضایت مندی پرسنل مدرسه
- ۴- بسترسازی مناسب برای مشارکت واقعی مردم به ویژه اولیا دانش آموزان در انجام ثمربخش امور مختلف مدرسه
- ۵- افزایش بهره وری در مدارس از طریق شناسایی ظرفیت های درون و برون سازمانی موجود و تعیین منطقی و واقع بینانه وضعیت مطلوب و طراحی و اجرای راهبردهای مفید و مؤثر جهت نیل به نتیجه مطلوب

ویژگی های مدرسه پیشرو

- ۱- قادر است با بهره گیری از برنامه ها و روش های مؤثر باورها، اعتقادات دینی و هویت ملی را در دانش آموزان تقویت و تثبیت نماید.
- ۲- به رشد و تعالی تمامی جنبه های اخلاقی، عقلانی، رفتاری و جسمانی دانش آموزان توجه دارد.
- ۳- از فن آوری اطلاعات و ارتباطات در فرآیند یاددهی - یادگیری به خوبی سود جوید.
- ۴- در آن مدرسه دانش آموزان در اجرای فرآیندهای تربیتی و آموزشی مشارکت فعال دارند.
- ۵- از تمامی ظرفیت ها و امکانات برون و درون

- ۵- تشکیل جلسات پرسش و پاسخ پیرامون مسائل اعتقادی با حضور روحانیت معزز و کارشناسان توانمند حوزه دین
- ۶- اجرای طرح های مناسب در زمینه امام شناسی به ویژه مهدویت
- ۷- برگزاری مدیرانه جلسات ارتباط با خدا و توسل به ائمه اطهار با رعایت کامل شرایط روانی و سنی دانش آموزان
- ۸- برگزاری مسابقات کتابخوانی و تحقیق در زمینه مسائل اعتقادی و دینی
- ۹- اجرای برنامه های مناسب برای آشنایی دانش آموزان با قوانین و مقررات اجتماعی
- ۱۰- اجرای برنامه ها و فعالیت های مناسب برای ایجاد نظم و انضباط در دانش آموزان
- ۱۱- طراحی و اجرای برنامه های مشاوره تربیتی، آموزشی و سازهی برای دانش آموزان و والدین
- ۱۵- تهیه پرونده مشاوره ای برای دانش آموزان

محورهای فعالیت در حوزه یاددهی -

یادگیری

- ۱- برگزاری جلسات و کارگاه های آموزشی در زمینه الگوها و روش های نوین تدریس
- ۲- انجام پروژه های تحقیقی پیرامون الگوهای نوین تدریس
- ۳- برگزاری مسابقات کتابخوانی در زمینه الگوهای نوین تدریس بین معلمان
- ۴- آموزش مهارت های زندگی به دانش آموزان
- ۵- اجرای طرح «مدرسه زندگی»
- ۶- استفاده از فن آوری های جدید در فرآیند یاددهی - یادگیری
- ۷- توسعه و تجهیز کارگاه کامپیوتر
- ۸- تولید محتوای آموزشی الکترونیکی توسط معلمان، دانش آموزان و والدین
- ۹- برگزاری دوره های آموزش مهارت های ICDL برای دانش آموزان، معلمان و والدین و ترغیب آنان برای اخذ گواهینامه های استاندارد
- ۱۰- تشکیل کلاس های آموزش مکالمه زبان انگلیسی برای دانش آموزان و معلمان
- ۱۱- تشکیل جلسات و دوره های آموزشی پیرامون شیوه های سنجش و ارزشیابی تحصیلی برای معلمان

محورهای فعالیت در حوزه مدیریت

- ۱- جلب مشارکت های مردمی و بخش خصوصی و بهره گیری از فرصت های برون سازمانی برای توسعه و تجهیز مدرسه
- ۲- بهسازی فضاهای بهداشتی، تربیتی، آموزشی، ورزشی و اداری
- ۳- نوسازی و بهسازی تجهیزات آموزشی، اداری و پرورشی در جهت استانداردسازی
- ۴- زیبا سازی و ایمن سازی عرصه آموزشگاه
- ۵- اتوماسیون فعالیت های مدیریتی
- ۶- مطالعه و تحقیق پیرامون اصول مدیریت به ویژه مدیریت اسلامی توسط مدیر و معاونین

سازمانی برای دستیابی به اهداف تعلیم و تربیت بهره می برد.

۶- آمادگی لازم برای همگام شدن با تحولات اجتماعی و علمی را دارا است.

۷- همواره قابلیت به روز کردن و نوسازی را در خود دارد.

۸- نه تنها مهارت های زندگی را به دانش آموزان آموزش می دهد بلکه فرصت تمرین آنها را در مدرسه فراهم می کند.

۹- مهارت های لازم برای داشتن زندگی موفقیت آمیز را از طریق درک تحولات اجتماعی به دانش آموزان می آموزد.

۱۰- فرهنگ مطالعه و پژوهشگری در بین دانش آموزان و معلمان آن از سطح بالایی برخوردار است.

۱۱- هوشمندانه و واقع بینانه روزمرگی را به آینده نگری و جامع نگری مبدل می کند.

۱۲- عدالت آموزشی و فرصت های برابر آموزشی در آن به خوبی قابل ملاحظه است.

۱۳- «مدرسه زندگی» است و در آن معلمان و دانش آموزان با نشاط، پویا، خلاق و نوآرند.

۱۴- در این مدرسه شأن و حرمت انسانی دانش آموزان به خوبی رعایت می شود.

ترکیب اعضای کمیته مدرسه:

مدیر، معاونین مدرسه، نماینده معلمان، رئیس انجمن اولیا و مربیان، نماینده دانش آموزان، یکی از مربیان پرورشی، یکی از پرسنل آشنا به IT

شرح وظایف:

- ۱- تدوین شناسنامه مدرسه به منظور شناخت وضع موجود و تعیین ظرفیت های در اختیار
- ۲- تدوین شناسنامه وضع مطلوب مدرسه و تعیین فاصله هر کدام از شاخص ها و ظرفیت ها از وضع موجود تا وضع مطلوب و تهیه برنامه زمانبندی اجرایی
- ۳- هدف گذاری خلاقانه و مبتنی بر علم و دانش و منطبق بر واقعیت ها، جهت ارتقا سطح کارآیی، افزایش ظرفیت و حرکت به سوی استاندارد سازی مبتنی بر اهداف کلی طرح
- ۴- طراحی و اجرای طرح های نو و ابتکاری برای ارتقاء سطح آگاهی و باورهای اعتقادی اولیا و مربیان

فرم ارزیابی مدارس پیشرو		
نام شهرستان / منطقه:	نام آموزشگاه:	دوره تحصیلی:
نوع آموزشگاه:	جنسیت:	محل استقرار شهر / روستا:
آدرس:	شماره تلفن:	

ردیف	شاخص های آموزشی	نحوه محاسبه امتیاز	حداکثر امتیاز	امتیاز خردارزیابی	امتیاز نهایی
۱	برگزاری جلسه توجیهی یا کارگاه آموزشی پیرامون الگوهای نوین تدریس در مدرسه	به ازای هر جلسه یا کارگاه ۵ امتیاز	۳۰		
۲	انجام پروژه های تحقیقی پیرامون الگوهای نوین تدریس و ارزشیابی تحصیلی توسط معلمان	به ازای هر اثر ارائه شده ۱۰ امتیاز	نامحدود		
۳	برگزاری مسابقه کتابخوانی پیرامون الگوهای نوین تدریس و ارزشیابی تحصیلی و مهارت های زندگی	به ازای هر عنوان کتاب ۱۰ امتیاز به ازای هر ۱۰ درصد شرکت کننده ۳ امتیاز	۳۰ ۹۰		
۴	اجرای طرح های نو و ابتکاری برای آموزش مهارت های زندگی به دانش آموزان (خودشناسی- ارتباط مؤثر با دیگران- هدف گذاری- تصمیم گیری- همدلی و همکاری- تفکر نقاد- حل مسئله...)	به ازای هر طرح ۱۰ به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۵۰ ۵۰		
۵	استفاده از فن آوری های جدید در فرآیند یاددهی و یادگیری توسط معلمان	به ازای هر معلم استفاده کننده ۵ امتیاز	نامحدود		
۶	توسعه و تجهیز کارگاه کامپیوتر	به ازای افزایش هر دستگاه کامپیوتر از آغاز سال تحصیلی جاری ۵ امتیاز	۵۰		
۷	تولید محتوای الکترونیکی و غیرالکترونیکی توسط معلمان، دانش آموزان یا والدین در زمینه مواد آموزشی (عناوین درسی)	به ازای هر اثر ۵ امتیاز	۱۰۰		
۸	آموزش ICDL به دانش آموزان	به ازای هر ده درصد در هر مهارت ۱	۷۰		
۹	آموزش ICDL به معلمان و پرسنل	به ازای هر ده درصد در هر مهارت ۱ امتیاز	۷۰		
۱۰	آموزش ICDL به والدین	به ازای هر ده درصد در هر مهارت ۱ امتیاز	۷۰		
۱۱	برگزاری دوره های آموزش مکالمه زبان انگلیسی	به ازای هر ترم (دوره) ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۷۰ ۲۰		
۱۲	تشکیل کلاس های جبرانی- تکمیلی برای دانش آموزان	به ازای هر عنوان درسی ۱۰ امتیاز	۳۰		
۱۳	شرکت دانش آموزان در مسابقات علمی یا آزمون های تخصصی-المپیادهای علمی- جشنواره ها و ...	به ازای هر عنوان مسابقه ۱۰ امتیاز به ازای هر پنج درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۵۰ ۱۰۰		
۱۴	برگزاری نمایشگاه از آثار، ابداعات، نوآوری های علمی و هنری دانش آموزان	به ازای هر نمایشگاه ۲۵ امتیاز	۱۰۰		
۱۵	تشکیل نمایشگاه کتاب در آموزشگاه (الکترونیکی و غیرالکترونیکی)	به ازای هر نمایشگاه ۱۵ امتیاز	۳۰		
۱۶	برخورداری آموزشگاه از سایت (پایگاه) الکترونیکی فعال	-	۱۰۰		
۱۷	مشارکت دانش آموزان در تغذیه سایت	-	۵۰		
۱۸	برخورداری آموزشگاه از کتاب های روش تدریس	به ازای هر عنوان درسی ۲ امتیاز	نامحدود		
۱۹	برخورداری آموزشگاه از کتابخانه تخصصی و مرجع برای معلمان	به ازای هر عنوان کتاب ۱ امتیاز	نامحدود		
	جمع امتیازات شاخص های آموزشی				

ردیف	شاخص های مربوط به محورهای حوزه پرورشی و تربیت بدنی	نحوه محاسبه امتیاز	حداکثر امتیاز	امتیاز خودارزیابی	امتیاز نهایی
۱	تولید و اجرای طرح های نو و ابتکاری در زمینه تربیت دینی و اخلاقی دانش آموزان	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد دانش آموز شرکت کننده در طرح ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۲	اجرای طرح های نو و ابتکاری در زمینه پرورش جسمانی (تربیت بدنی) دانش آموز	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد دانش آموز شرکت کننده در طرح ها ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۳	تشکیل دوره های آموزش فلسفه و احکام نماز برای دانش آموزان	به ازای هر دوره ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۴	اجرای طرح های نو و مناسب برای ایجاد انگیزه و علاقه به نماز	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز	۳۰		
۵	اجرای برنامه های فرهنگی و هنری با رویکرد قرآنی	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد دانش آموز شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۶	تشکیل و برگزاری دوره های آموزش قرائت قرآن	به ازای هر دوره ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۷	تربیت حافظان قرآن	به ازای هر نفر/ جزء ۵ امتیاز	نامحدود		
۸	اجرای طرح یا برنامه های نو و مناسب برای افزایش اطلاعات دینی و مذهبی پرسنل مدرسه	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد دانش آموز شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۹	اجرای طرح یا برنامه های نو و مناسب برای افزایش اطلاعات دینی و مذهبی برای والدین	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد دانش آموز شرکت کننده ۱ امتیاز	۲۰ ۲۰		
۱۰	تشکیل جلسات پرسش و پاسخ پیرامون مسائل اعتقادی برای دانش آموزان	به ازای هر جلسه ۵ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۲۰ ۲۰		
۱۱	اجرای طرح و برنامه های نو در زمینه معصوم شناسی و مهدویت	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۱۲	برگزاری مدیرانه جلسات ارتباط با خدا و توسل به ائمه اطهار	به ازای هر جلسه ۳ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۱۳	برگزاری مسابقه کتابخوانی در زمینه مسائل دینی و اعتقادی	به ازای هر عنوان کتاب ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۱۴	برگزاری مسابقه پژوهش و تحقیق در زمینه مسائل دینی و اعتقادی	به ازای هر مسابقه ۲۰ امتیاز به ازای هر اثر ارائه شده ۲ امتیاز	۴۰ نامحدود		
۱۵	اجرای طرح یا برنامه مناسب برای آشنایی دانش آموزان با قوانین و مقررات اجتماعی	به ازای هر طرح ۱۰ امتیاز به ازای هر ده درصد شرکت کننده ۱ امتیاز	۳۰ ۳۰		
۱۶	اجرای طرح و برنامه های مناسب برای ایجاد نظم و انضباط در مدرسه	به ازای هر طرح ۱۵ امتیاز	۳۰		
۱۷	ارائه خدمات مشاوره تربیتی به دانش آموزان به صورت انفرادی یا گروهی	به ازای هر مورد ۲ امتیاز	نامحدود		
۱۸	ارائه خدمات مشاوره آموزشی به دانش آموزان به صورت انفرادی یا گروهی	به ازای هر مورد ۲ امتیاز	نامحدود		
۱۹	تهیه پرونده مشاوره ای برای دانش آموزان	به ازای هر ده درصد ۳ امتیاز	۳۰		
۲۰	برگزاری باشکوه مراسم ایام الله (سیزده آبان - بیست و دوم بهمن - اعیاد مذهبی - دوازده فروردین و ...)	به ازای هر مراسم ۱۰ امتیاز	۵۰		
	جمع امتیازات شاخص های پرورشی				

ردیف	نام و نام خانوادگی عضو	سمت	شماره پرسنلی
۱			
۲			